

Poziom kształcenia: szkoła ponadpodstawowa

Klasa: II / III

Czas: 90 minut (2 godziny lekcyjne)

Temat lekcji: Życie codzienne XIX-wiecznego miasta przemysłowego.

Cele ogólne:

- poznawcze(y):
 - zaznajomienie uczestników z warunkami życia w XIX-wiecznym mieście przemysłowym.
 - zapoznanie uczestników z terminologią związaną z XIX-wiecznym miastem przemysłowym.
- kształcące(y):
 - kształtowanie umiejętności strategicznego myślenia
 - kształtowanie kompetencji kluczowej inicjatywności i przedsiębiorczości
 - kształtowanie umiejętności pracy ze słownikiem języka polskiego.
- wychowawcze(y):
 - wzbudzenie w uczestnikach postaw zrozumienia i szacunku dla mieszkańców XIX-wiecznego miasta przemysłowego.

Cele operacyjne:

I. Wiadomości:

A. Zapamiętanie wiadomości. Uczestnik:

- definiuje pojęcia: Lodzermensch,

B. Zrozumienie wiadomości. Uczestnik:

- wyjaśnia przyczyny powstawania miast przemysłowych w XIX-tym wieku.

II. Umiejętności:

C. Stosowanie wiadomości w sytuacjach typowych. Uczestnik:

- posługuje się terminologią związaną z XIX-wiecznym miastem przemysłowym.
- Opisuje przekrój społeczeństwa XIX-wiecznego miasta przemysłowego.
- Opisuje warunki pracy robotnika w fabryce
- Wyjaśnia przyczyny nierówności w dochodach pomiędzy mieszkańcami przemysłowego miasta.

D. Stosowanie wiadomości w sytuacjach problemowych, nowych. Uczestnik:

- ocenia wpływ rewolucji przemysłowej na życie człowieka
- ocenia sytuację społeczną robotników w XIX-wiecznym mieście przemysłowym

Środki dydaktyczne:

1. Gra planszowa „Lodzermenscha przemysłowy język postępu”.
2. Słowniki języka polskiego.
3. Przestrzeń wystaw dydaktycznych Muzeum Miasta Łodzi.

Metody:

1. Praca w grupach.
2. Praca pod kierunkiem.
3. Dyskusja.

Przebieg zajęć

1. Czynności organizacyjno-porządkowe.

- Powitanie z uczestnikami.
- Sprawdzenie listy obecności.

2. Rekapitulacja wtórna.

- Przypomnienie terminów: fabrykant, robotnik

Warunki życia łódzkich robotników są prezentowane na wystawie „Na wspólnym podwórku – łódzki tygiel kultur i wyznań”.

- Przypomnienie wpływu udoskonalenia maszyny parowej na rozwój produkcji przemysłowej.

3. Ogniwo wiążące.

- Zapisanie na tablicy tematu zajęć.
- Podanie celów poznawczych zajęć.

4. Tok zajęć właściwych.

4.1 Łódź jako przykład XIX-wiecznego miasta przemysłowego.

- Wskazanie Łodzi jako wiodącego ośrodka przemysłowego na ziemiach polskich w XIX-tym wieku

Doskonałym uzupełnieniem informacji będzie prezentacja fotografii zgromadzonych na wystawie „Na wspólnym podwórku – łódzki tygiel kultur i wyznań”.

- Przedstawienie uczestnikom gry planszowej „Lodzermenscha przemysłowy język postępu”.
- Pogadanka – wspólne wyjaśnienie znaczenia tytułu gry. Wprowadzenie pojęcia: Lodzermensch.

Przykładem Lodzermenscha może być Izrael Poznański, właściciel kompleksu fabrycznego oraz pałacu, w którym obecnie ma swoją siedzibę Muzeum Miasta Łodzi.

4.2 Przygotowanie gry.

- Uczestnicy dzielą się na czteroosobowe grupy. Każda grupa otrzymuje egzemplarz gry planszowej.
- Prowadzący tłumaczy zasady rozgrywki.
- Prowadzący zwraca uwagę na terminologię – nazwy profesji oraz lokacji XIX-wiecznego miasta przemysłowego.
- Wprowadzona zostaje dodatkowa zasada – uczestnik w trakcie rozgrywki ma obowiązek prowadzić „księgowość” - zapisywać wszystkie lokacje w które inwestuje, pracowników, których zatrudnia, oraz swoje wydatki i dochody.

4.3 Rozgrywka

- Uczestnicy rozgrywają partię gry. Prowadzący sprawuje kontrolę nad uczestnikami w razie potrzeby dodatkowo tłumaczy zasady gry. Prowadzący przypomina o konieczności prowadzenia „księgowości”.

4.4 Analiza

- Po zakończeniu gry, uczestnicy mają za zadanie przy pomocy słownika języka polskiego odnaleźć i zapisać wyjaśnienia napotkanych podczas rozgrywki terminów – nazw lokacji i profesji w które inwestowali.
- Uczestnicy grupują swoje inwestycje pod względem uzyskanych z nich dochodów, oraz pracowników pod względem kosztów ich zatrudnienia.

Uczniowie mogą się zastanowić, którzy pracownicy byłiby na tyle dobrze opłacani by zamieszkiwać „famuly” czyli mieszkania dla robotników stworzone przez Fabrykanta, których standard życia został odtworzony w przestrzeni wystawy "Na wspólnym podwórku - łódzki tygiel kultury i wyznań".

4.5 Życie codzienne XIX-wiecznego miasta robotniczego.

- Dyskusja. Uczestnicy na forum grupy omawiają funkcjonowanie XIX-wiecznego miasta przemysłowego. Prowadzący kieruje dyskusją, aby skierować ją w stronę różnic między zawodami, oraz różnych ścieżek kariery w XIX-wiecznym mieście przemysłowym.

Podczas zwiedzania wystawy „Na wspólnym podwórku...” uczniowie będą mieli okazję przyrzeć się z bliska warsztatom rzemieślników, zdjęciom pracowników fabryki oraz przedmiotom, którym poświęcone zostały poszczególne karty np. studni z pompą, maszynie do pisania, zegarowi fabrycznemu czy liczydłu.

5. Rekapitulacja pierwotna

- Dyskusja. Uczestnicy proszeni są o wybór jednej z poznanych profesji, w której chcieliby pracować gdyby byli mieszkańcami XIX-wiecznej Łodzi.
- Jeśli wystarczy czasu, uczestnicy proszeni są o wybór jednej z profesji, w której najbardziej nie chcieliby pracować.

6. Kontrola i ocena

- Zwycięzcy rozgrywki w grupie otrzymują plusy, bądź oceny z aktywności.

autor: Daniel Kasprowicz

ŁODZERMENSCHA PRZEMYSŁOWY JEZYK POSTĘPU

Jeszcze stosunkowo do niedawna większość mieszkańców Łodzi stanowili pracownicy włókienniczych fabryk czy zakładów rzemieślniczych, a słownictwo związane z ich miejscem pracy wypełniało uliczne i domowe rozmowy. Dziś jednak, po przemianach ustrojowych i gospodarczych, niewiele pozostało po przemysłowym charakterze miasta, a postęp technologiczny wyparł tradycyjne zawody, których przedstawiciele jeszcze 100 lat temu można było znaleźć na niemal każdej łódzkiej ulicy.

Zapomniane profesje oraz związane z nimi język łódzkiego postępu zostanie w tym roku przypomniany przez Muzeum Miasta Łodzi podczas projektu edukacyjnego, na który składać się będzie szereg wydarzeń kulturalnych (m.in. warsztaty, gry miejskie, prelekcje i oprowadzania) oraz edukacyjna gra karciana powstająca we współpracy z łódzkimi historykami i językoznawcami.

Organizator:

Finansowanie:

OJCZYSTY - DODAJ
DO ULUBIONYCH

Partnerzy:

Patroni medialni:

Projekt dofinansowano ze środków Narodowego Centrum Kultury w ramach programu „Ojczysty - dodaj do ulubionych”